



**Szanowny Pan
Rafał Bartek
Radny Województwa Opolskiego
Przewodniczący Sejmiku
Województwa Opolskiego**

Szanowny Panie Przewodniczący,

niniejszym przedstawiam informację nt. wsparcia dla edukacji językowej na terenie województwa opolskiego realizowanego przez Regionalny Zespół Placówek Wsparcia Edukacji w Opolu, która stanowi odpowiedź na złożoną przez Pana interpelację z dnia 22.01.2019 r. (data wpływu do UMWO 25.01.2019 r.).

Na wstępie przedstawiam istotne informacje dotyczące formalno-prawnych podstaw działalności Regionalnego Zespołu Placówek Wsparcia Edukacji (dalej „RZPWE”) z siedzibą w Opolu, które określają cele i zadania realizowane przez jednostkę. Utworzony z dniem 1 września 2016 r. Regionalny Zespół Placówek Wsparcia Edukacji, jest zespołem placówek, który działa na podstawie przepisów: ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 września 2016 r. w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli, rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych bibliotek pedagogicznych, rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 kwietnia 2003 r. w sprawie ramowego statutu publicznej biblioteki pedagogicznej oraz statutu Regionalnego Zespołu Placówek Wsparcia Edukacji i odrębnych statutów placówek wchodzących w skład Zespołu.

W skład Regionalnego Zespołu Placówek Wsparcia Edukacji wchodzi: Regionalne Centrum Rozwoju Edukacji w Opolu (publiczna placówka doskonalenia nauczycieli o zasięgu wojewódzkim) wraz z Ośrodkiem Szkoleniowym w Niwkach oraz Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Opolu wraz z filiami w Brzegu, Kędzierzynie – Koźlu, Kluczborku i Nysie.

Regionalne Centrum Rozwoju Edukacji w Opolu

W interesującym nas tu obszarze wsparcia dla edukacji językowej na terenie województwa opolskiego Regionalne Centrum Rozwoju Edukacji podejmowało szereg działań, które dla większej przejrzystości materiału podzielone zostały według kryterium zadań obowiązkowych, nałożonych na publiczne placówki doskonalenia przepisami przywołanego powyżej rozporządzenia MEN w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli.

W zakresie wspomaganie szkół i placówek:

Zorganizowano i prowadzono wspomaganie szkół i placówek w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych, w tym kompetencji porozumiewania się w językach obcych (między innymi: PSP im. J.W. Goethego w K-Koźlu, PSP w Starych Budkowicach, PP nr 2 z OI w Krapkowicach).

W zakresie organizowania i prowadzenia sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli oraz dyrektorów szkół i placówek:

Utworzono sieć i zorganizowano samokształcenie dla nauczycieli języka niemieckiego jako element wspierający nauczycieli w nauczaniu języka niemieckiego (zarówno jako obcego, jak i ojczystego). Spotkania odbywają się regularnie od kilku lat.

Zorganizowano sieć nauczycieli języków obcych, w ramach której nauczyciele zdobywają wiedzę i umiejętności dotyczące wykorzystania metody projektu, aktywizujących metod nauczania. Spotkania odbywają się regularnie od kilku lat.

Zorganizowano forum dyrektorów szkół i placówek z nauczaniem języka mniejszości narodowej niemieckiej. Spotkania odbywają się regularnie od kilku lat.

Zorganizowano efektywne wspomaganie. Nauczyciele języków obcych zostali zaproszeni do udziału w projekcie, dzięki któremu mogą nabyć umiejętności trenerskie oraz umiejętności organizowania procesu wspomaganie szkoły, poprzez rozwijanie kompetencji porozumiewania się w językach obcych. Zorganizowano sieć nauczycieli promujących eTwinning. Uczestnikami sieci są nauczyciele uczący języków obcych oraz j. niemieckiego jako ojczystego, którzy dopiero poznają program eTwinning. Spotkania odbywają się regularnie od kilku lat.

W zakresie prowadzenia form doskonalenia, w tym seminariów, konferencji, wykładów, warsztatów i szkoleń:

Zorganizowano Europejski Dzień Języków (konferencja metodyczna z warsztatami dla nauczycieli języków obcych organizowana cyklicznie, nieprzerwanie od czasów WOM wspólnie przez nauczycieli konsultantów z udziałem doradców metodycznych RZPWE).

Zorganizowano warsztaty „Germanisto – rozbudź aktywność poznawczą ucznia!” – konferencja metodyczna z warsztatami dla nauczycieli j. niemieckiego we współpracy z Instytutem Filologii Germańskiej Uniwersytetu Opolskiego i doradcami metodycznymi Regionalnego Zespołu Placówek Wsparcia Edukacji (czerwiec 2018).

Zorganizowano międzynarodową konferencję w Sali Orła Białego UMWO podsumowującą projekt Europejskie szkoły demokracji i partycypacji oraz debatę z udziałem uczniów, nauczycieli i przedstawicieli władz oświatowych z Polski i Niemiec na temat samorządności uczniów (październik 2018).

Zorganizowano Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego na Śląsku Opolskim (luty 2018), wydarzenie o charakterze edukacyjno-kulturalnym dla uczniów, nauczycieli, studentów, pracowników naukowych oraz mieszkańców promujące różnorodność językową woj. opolskiego (promocja laureatów konkursów z języka polskiego, gwary śląskiej i języka niemieckiego), warsztaty, quizy

językowe z nagrodami dla uczniów, debata z językoznawcami z Wydziału Filologicznego UO, występy artystyczne, spotkanie z mistrzem Mowy Polskiej).

Zorganizowano cykl pięciu szkoleń wyjazdowych dla nauczycieli języków obcych (w tym niemieckiego jako obcego i ojczystego) z zakresu wdrażania nowej podstawy programowej do szkół podstawowych, realizowanych w RCRE oraz w szkołach na terenie całego województwa (kwiecień/maj 2017).

Zorganizowano cykl czterech szkoleń wyjazdowych z zakresu egzaminu ósmoklasisty z języka obcego, realizowanych w RCRE oraz w szkołach na terenie województwa (wrzesień/październik 2018).

Zorganizowano 4 seminaria polsko-niemieckie dla nauczycieli i dyrektorów z województwa opolskiego, śląskiego i regionu Nadrenia-Palatynat w ramach projektu Europejskie szkoły demokracji i partycypacji, w ramach którego 12 szkół dzięki spotkaniom i pomocy nawiązało partnerstwa i realizuje nadal projekty międzyszkolne.

Zorganizowano kilkanaście edycji warsztatów dla nauczycieli uczących języków obcych i j. niemieckiego jako obcego (przykładowe tematy warsztatów najpopularniejszych, realizowanych cyklicznie, kilkanaście razy) w następujących tematach:

- Program eTwinning praktycznie,
- Uczymy uczniów uczyć się - mnemotechniki na lekcjach języka angielskiego,
- Programujemy na lekcjach języka angielskiego,
- Spotkanie informacyjne Erasmus +,
- Story Cubes i inne gry dydaktyczne rozwijające kompetencje kluczowe uczniów,
- Dysleksja na lekcjach języka angielskiego,
- Teatrzyk Kamishibai na lekcjach języka obcego,
- cykliczne warsztaty dla nauczycieli języka niemieckiego w oparciu o zebrane w bibliotece zasoby literatury, a także spotkania z niemieckojęzycznymi autorami książek, np. Anette Weber .

Przeprowadzono konkursy: Lust auf Lesen? (100-110 osób), Turbolandeskunde (5 drużyn). Od kilku lat nauczyciel-konsultant RCRE jest przewodniczącym komisji konkursowej Wielkiego Wojewódzkiego Dyktanda Języka Niemieckiego (w tym przygotowywano pytania i zadania konkursowe) organizowanego przez PSNJNI o/Opole i PG w Walcach (od 180- 250 osób).

Zorganizowano Wojewódzki Przegląd Teatrów Obcojęzycznych w Opolu – współpraca ze Szkołą Podstawową nr 5 w Opolu (8 grup teatralnych).

Zorganizowano przegląd piosenki anglojęzycznej (od kilku lat) You can sing- szkoła miejscem odkrywania talentów – współpraca ze Szkołą Podstawową nr 8 w Brzegu i doradcami metodycznymi j. angielskiego RCRE (15-20 występów – zależnie od roku).

W zakresie prowadzenia konsultacji zbiorowych i indywidualnych dla nauczycieli:

Mailowe/telefoniczne/konsultacje indywidualne oraz konsultacje zbiorowe na bieżąco według potrzeb, dotyczące realizacji nowych podstaw programowych, egzaminów, metodyki pracy oraz sposobów realizacji programu eTwinning, Erasmus +.

W zakresie upowszechniania przykładów dobrej praktyki:

Zorganizowano informację pedagogiczną polegającą na dzieleniu się dobrymi praktykami w zakresie metodyki pracy na lekcjach języków obcych i niemieckim jako ojczystym w ramach dostępu do stron internetowych przygotowanych przez RZPWE.

Szereg zadań z zakresu edukacji językowej realizowanych jest przez RZPWE-RCRE we współpracy z różnymi instytucjami:

- zorganizowano merytoryczne wsparcie nauczycieli Powiatu Nyskiego;
- realizowano Program Powszechnej Dwujęzyczności z Budżetu Obywatelskiego Marszałka Województwa Opolskiego;
- realizowano Program Niwki (Woj. Śląskie, Konsulat RFN),
- realizowano program Erasmus +;
- realizowano wymianę doświadczeń pomiędzy Instytutami Doskonalenia Nauczycieli w Niemczech, na Litwie, w Czechach, we Francji i Hiszpanii,
- realizowano Granty Opolskiego Kuratora Oświaty: poszukiwanie nowoczesnych metod nauczania-jak zachęcić ucznia szkoły podstawowej do nauki języka obcego 2018 (60 osób); wdrażanie i stosowanie TIK-modele stosowania TIK w szkole 2017 r. (30 osób); jak pracować z uczniem posiadającym orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego w klasie ogólnodostępnej 2017r. (60 osób). Coroczne opracowywanie tematyki grantów w zakresie wspierania nauczycieli w realizacji zadań dydaktycznych w obszarze edukacji językowej, w oparciu o badanie potrzeb nauczycieli uczących języków obcych oraz języka niemieckiego jako ojczystego,
- uczestniczono w pracach komisji egzaminacyjnych, zgodnie z harmonogramem egzaminów zewnętrznych z języków obcych,
- w oparciu o podpisaną umowę, we współpracy z Wydziałem Filologicznym, IFG Uniwersytetu Opolskiego realizowane są konferencje i warsztaty metodyczne,
- współpracowano z Ośrodkiem Rozwoju Edukacji w Warszawie w zakresie realizacji projektów krajowych dotyczących wspomagania szkół w zakresie rozwijania kompetencji porozumiewania się w językach obcych,
- otwarto Punkt Informacyjno-Dydaktyczny Instytutu Goethego w Krakowie w RZPWE PBW w Opolu 19 kwietnia 2018 r. Podpisano umowę partnerską pomiędzy Regionalnym Zespołem Placówek Wsparcia Edukacji w Opolu a Instytutem Goethego. W Punkcie dostępne są podręczniki, opracowania, materiały ćwiczeniowe, literatura fachowa w obszarze szkolnictwa zawodowego, literatura piękna oraz materiały audiowizualne. Będą one sukcesywnie powiększane o nowości zgodnie z potrzebami wskazanymi przez czytelników, szczególnie nauczycieli języka niemieckiego korzystających ze zgromadzonych zbiorów,
- powołano Małe Centrum Biblioteczne w RZPWE - Filia Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Kluczborku (26 października 2018 r.). W Małym Centrum dostępne

są podstawowe podręczniki, materiały audiowizualne oraz programy multimedialne do nauki języka niemieckiego dla nauczycieli, uczniów oraz wszystkich zainteresowanych nauką tego języka. Zbiór materiałów liczy kilkaset pozycji,

- zorganizowano cykliczne warsztaty dla nauczycieli języka niemieckiego w oparciu o zebrane w bibliotece zasoby literatury, a także spotkania z niemieckojęzycznymi autorami książek, Anette Weber w roku 2018,
- zorganizowano dwa seminaria dla przedstawicieli Ministerstwa Edukacji na Litwie, dyrektorów szkół, nauczycieli z Litwy pt. „Modele współpracy organu prowadzącego i szkół zapewniające rozwój kompetencji kluczowych uczniów”, w których udział wzięło razem 90 osób,
- zorganizowano projekt Integrated reading and writing support in Vocational Education - projekt realizowany w latach 2015-2018. Partnerzy projektu: Pädagogisches Landesinstitut Rheinland-Pfalz – koordynator, Associatia LSDGC Rumunia, Berufsbildende Schule Wirtschaft 1 Ludwigshafen Niemcy, Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sopocie, Colegiul Tehnic Energetic Cluj-Napoca Rumunia, Foundation for Livelong Learning Development Innove Estonia, Tallinna Lasnamäe Mehaanikakool Estonia, Zürcher Hochschule für Angewandte Wissenschaften Szwajcaria. W ramach projektu opracowano w językach ojczystych i w języku polskim 6 materiałów dydaktycznych, takich jak: założenia teoretyczne – schemat pracy ze scenariuszem - zintegrowane wsparcie w zakresie czytania i pisania w kształceniu i szkoleniu zawodowym. Opracowano zestaw narzędzi do analizy potrzeb i ewaluacji umiejętności czytania i pisania w kształceniu i szkoleniu zawodowym. Prowadzono badania w szkołach zawodowych w poszczególnych krajach. Z województwa opolskiego objętych badaniem zostało 10 szkół. Wszystkie wypracowane materiały zostały już opublikowane (w wersji papierowej i na płycie CD). Projekt został bardzo wysoko oceniony przez niemiecką Agencję Narodową,
- realizowany jest program Demokracja i partycypacja finansowany z budżetu Programu Niwki oraz z budżetu RZPWE (język projektu – j. niemiecki),
- realizowane jest programowanie i projektowanie nowego programu przeznaczonego do realizacji w latach 2019-2021 w ramach Erazmusa + - Demokracja i partycypacja – kontynuacja (partnerami są instytuty doskonalenia nauczycieli z Hiszpanii, Finlandii Niemiec, Polski i Chorwacji – pierwsze spotkanie przedprojektowe – marzec 2019 r. – (język projektu – j. angielski),
- realizowany jest projekt Sharetrain – projekt w j. angielskim w ramach Erasmus +, realizowany w latach 2016-2019 r. z partnerami: CFIE, Valladolid, Hiszpania – lider projektu, ISFEC, Bordeaux, Francja, Kauno pedagogo kvalifikacijos centras, Kowno, Litwa,
- zrealizowano Seminarium międzynarodowe „Modele współpracy organu prowadzącego i szkół zapewniające rozwój kompetencji kluczowych uczniów” w 2018 r. Projekt zakłada, wspólnie z nauczycielami pracującymi w polskich szkołach we współpracy z nauczycielami pracującymi w szkołach partnerów projektowych (Francja, Hiszpania, Litwa), dzielenie się doświadczeniem, wiedzą i pomysłami na innowacyjne działania, realizowane w szkołach we współpracy z ośrodkiem doskonalenia nauczycieli (RCRE), wykorzystujące nowoczesne metody nauczania,
- we współpracy z Opolskim Stowarzyszeniem Edukacyjnym RCRE przekazało 950 licencji do nauki języka angielskiego programu „Dwujęzyczne dzieci”. Licencje przekazano do przedszkoli: PP nr 8 Opole, PP nr 20 Opole, PP nr 25 Opole, PP nr 54 Opole, PP nr 59 Opole, PP nr 3 Głogówek, PP nr 4 Głogówek, Zespół Szkolno-

- Przedszkolny w Kopernikach, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Kietrze, PP nr 8 w Brzegu, PP w Chróścicach, PP nr 5 w Strzelcach Opolskich,
- we współpracy z Domem Współpracy Polsko-Niemieckiej zrealizowano cykl szkoleń (podpisana umowa o współpracy w celu realizacji wspólnych przedsięwzięć edukacyjno-kulturalnych, współpraca od wielu lat): Zimowa Akademia w Niwkach, Letnia Akademia w Niwkach, Jesienna Akademia w Niwkach,
 - we współpracy z Polskim Stowarzyszeniem Nauczycieli Języka Niemieckiego o/Opole wspólnie zorganizowano konkursy dla dzieci i młodzieży z języka niemieckiego (współpraca od wielu lat): Lust auf Lesen? , Turbolandeskunde.

Łącznie w Regionalnym Centrum Rozwoju Edukacji w Opolu w latach 2017- 2018 odbyło się ponad 125 form wspierających nauczycieli języków obcych i języka niemieckiego jako obcego. W formach tych wzięło udział ponad 2000 osób. W powyższą statystykę nie ujęto „Programu Niwki“ i Programu „Dwujęzyczna Opolszczyzna“, które opisane są odrębnie poniżej.

W zakresie realizacji Programu Powszechnej Dwujęzyczności - Dwujęzyczna Opolszczyzna:

W 2017 i 2018 zaplanowano i opracowano wdrożenie i realizację Programu Powszechnej Dwujęzyczności Dwujęzyczne Dzieci, w oparciu o program opracowany przez zespół, któremu przewodniczyła autorka programu Pani Claire Selby.

1. Konferencje z udziałem Claire Selby

- ✓ 11/12.06.18, Wychowanie do dwujęzyczności - Program Powszechnej Dwujęzyczności – Dwujęzyczne Dzieci – szansą na przyszłość, liczba nauczycieli: 32, realizowane obszary tematyczne:
 - Dwujęzyczne wychowanie, trend czy potrzeba,
 - Idea i Program Powszechnej Dwujęzyczności jako warunek konieczny dla rozwoju społecznego w XXI wieku,
 - Przewodnik z wychowania do dwujęzyczności,
 - Praktyczna psychologia motywacji w nauczaniu języków,
 - Jak zaczarować i zaangażować małego słuchacza, czyli elementy plastyki w nabywaniu kompetencji językowych,
 - Rozwiązania praktyczne (do udziału w konferencji zaproszono osoby z Domu Współpracy Polsko -Niemieckiej, które miały możliwość zaprezentowania programu Bilingua – dla osób zainteresowanych językiem niemieckim.)
- ✓ 21/22.09.17, Wychowanie do dwujęzyczności, realizacja Programu Powszechnej Dwujęzyczności – Dwujęzyczne Dzieci, liczba nauczycieli: 32, realizowane obszary tematyczne:
 - działania RZPWE wspierające realizację Programu Powszechnej Dwujęzyczności - Dwujęzyczne Dzieci. Opolskie rozwiązania w zakresie modelu wsparcia nauczycieli w realizacji programu. Rozwiązania elektroniczne we wdrażaniu programu,
 - Program Powszechnej Dwujęzyczności –Dwujęzyczne Dzieci w praktyce,
 - Dwujęzyczność z perspektywy polskiego podwórka. Z doświadczeń nauczycieli,
 - Wspieranie dzieci we wrastaniu do dwujęzyczności, Yellow Beetle i ja.

2. Spotkania w ramach sieci współpracy i samodoskonalenia – Program Powszechnej Dwujęzyczności – Dwujęzyczne Dzieci (dedykowanej nauczycielom zainteresowanym wdrażaniem

założeń powszechnej dwujęzyczności w przedszkolu, realizującym od 2017 r. innowację pedagogiczną: Budowanie środowiska dwujęzycznego wspierającego efektywną naukę języka angielskiego w przedszkolu).

- ✓ Cykl spotkań z nauczycielami w ramach sieci, spotkania z zajęciami pokazowymi.

Obszary tematyczne::

- Korzystam z portalu i jego zasobów (zajęcia pokazowe),
 - Omówienie zajęć, wymiana spostrzeżeń i doświadczeń,
- ✓ PP Łambinowice, 31.01.18 (liczba nauczycieli: 10, Przedszkole Bajkowy Świat w Nysie, 31.01.18 (liczba nauczycieli:9),
 - ✓ PP nr 59 w Opolu, 01.18 (liczba nauczycieli: 7), PP nr 8 w Opolu (liczba nauczycieli: 17), PP nr 8 w Brzegu (liczba nauczycieli: 11),
 - ✓ PP Przedszkole Bajkowy Świat w Nysie, 12.04.18 (liczba nauczycieli: 11),
 - ✓ PP Łambinowice, 18.06.18 (liczba nauczycieli: 9),
 - ✓ PP Łambinowice, 17.12.18 (liczba nauczycieli: 12),
 - ✓ PP Przedszkole Bajkowy Świat w Nysie, 23.10.17, (liczba nauczycieli: 10),
 - ✓ PP Łambinowice, 30.10.17, (liczba nauczycieli: 13).
3. Konferencja dedykowana nauczycielom wdrażającym Program Powszechnej Dwujęzyczności- Dwujęzyczne Dzieci oraz realizującym od 2017 r. innowację: Budowanie środowiska dwujęzycznego wspierającego efektywną naukę języka angielskiego w przedszkolu, Temat: Wychowanie do dwujęzyczności, pierwsze koty za płoty. PBW w Opolu, 30.01.18 (liczba nauczycieli: 25).
- Obszary tematyczne:
- wymiana doświadczeń związanych z wdrażaniem programu Powszechnej Dwujęzyczności oraz wdrażaniem działań innowacyjnych,
 - omówienie zasad korzystania z zasobów platformy edukacyjnej w procesie wychowania w dwujęzyczności,
 - wskazanie obszarów, które wychodzą dobrze oraz tych, które sprawiają problem,
 - rozwiązania praktyczne.
4. Merytoryczne wsparcie nauczycieli Powiatu Nyskiego w realizacji Programu Powszechnej Dwujęzyczności w ramach Budżetu Obywatelskiego Marszałka Województwa Opolskiego: „Z językiem ang. przez świat już od najmłodszych lat” (liczba dzieci realizujących projekt: 680, liczba nauczycieli: 29), wsparcie poprzez zajęcia pokazowe, spotkania w ramach sieci). Wykaz przedszkoli, które wdrażają projekt w ramach realizacji: Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego:
- Przedszkole Bajkowy ŚWIAT w Nysie
 - PP nr 1 w Nysie
 - PP nr 9 w Nysie
 - PP nr 14 w Nysie z oddziałami zamiejscowymi:
 - Oddział w Rusocinie
 - Oddział zamiejscowy przy Sportowej Szkole Podstawowej w Nysie
 - PP w Łambinowicach
 - PP w Lasocicach
 - PP w Mańkowicach
 - PP w Sowinie
 - PP w Bielicach
 - Zespół Szkolno-Przedszkolny w Jasienicy Dolnej.

5. Spotkania w ramach sieci współpracy i samodoskonalenia – *Programu Powszechnej Dwujęzyczności – Dwujęzyczne Dzieci*, wymiana doświadczeń, spostrzeżeń i pomysłów nauczycieli wdrażających *Program Powszechnej Dwujęzyczności – Dwujęzyczne Dzieci*, spotkania o charakterze cyklicznym, problemowym:
 - ✓ 26.10.17 (liczba nauczycieli:17), PBW w Opolu
 - ✓ 30.11.17 (liczba nauczycieli: 9), PP nr 8 w Brzegu
 - ✓ 07.12.17 (liczba nauczycieli: 20), PBW w Opolu.
6. Spotkania informujące o idei i założeniach *Programu Powszechnej Dwujęzyczności – Dwujęzyczne Dzieci* realizowane od lutego 2017 do maja 2017, liczba spotkań: 9, liczba nauczycieli: 150.
7. Konferencje informacyjne w ramach planowanych działań DWUJĘZYZNA OPOLSZCZYŻNA
Obszar tematyczny:
 - *Projekt Dwujęzyczna Opolszczyzna*, idea projektu
 - prezentacja podstawowych założeń projektu
 - harmonogram działań w ramach projektu
 - ✓ Konferencja: *Dwujęzyczna Opolszczyzna*, RCRE, 2018 (liczba uczestników: 45 – przedstawiciele JST, dyrektorzy przedszkoli)
 - ✓ Konferencja: *Dwujęzyczna Opolszczyzna*, RCRE, 2018 (liczba uczestników: 90 – przedstawiciele JST, dyrektorzy przedszkoli oraz nauczyciele)
 - ✓ Konferencja: *Dwujęzyczna Opolszczyzna*, RCRE 2018 (liczba uczestników: 40, dyrektorzy przedszkoli, nauczyciele).
8. Dzielenie się doświadczeniami związanymi z wdrażaniem Programu Powszechnej Dwujęzyczności na Opolszczyźnie, udział w konferencji dla dyrektorów żłobków, przedszkoli, szkół podstawowych i nauczycieli języka angielskiego oraz przedstawicieli jednostek samorządów terytorialnych powiatów: przemyskiego, jarosławskiego, lubaczowskiego i przeworskiego pt.: *Powszechna dwujęzyczność – konieczność tu i teraz*, Przemyśl, 2018, Podkarpackie Centrum Edukacji Nauczycieli Oddział w Przemyślu, wygłoszenie wykładu: *Kłody pod nogi czy kamienie milowe? Z doświadczeń we wdrażaniu powszechnej dwujęzyczności na Opolszczyźnie*.
9. Publikacje w Kwartalniku związane z szerzeniem idei wychowania do i w dwujęzyczności:
 - ✓ *Czy istnieje przepis na skuteczne nauczanie języków obcych?* – wrzesień 2018
 - ✓ *Konieczność podejmowania nowatorskich (czyli jakich) rozwiązań organizacyjnych procesu kształcenia młodszych uczniów-* czerwiec 2018.
10. Opracowanie innowacji i wdrożenie jej w przedszkolach:
 - ✓ *Budowanie środowiska dwujęzycznego wspierającego efektywną naukę języka angielskiego w przedszkolu*, realizowanej od 2017 r. w przedszkolach Opolszczyzny (łącznie: 1630).
11. Opracowanie innowacji i wdrożenie jej pilotażowo w szkołach:
 - ✓ *Budowanie środowiska dwujęzycznego wspierającego efektywną naukę języka angielskiego w klasach I-III szkoły podstawowej*, realizacja od 2018 (łącznie 50 dzieci).

W zakresie realizacji projektu Dwujęzyczna Opolszczyzna - program wychowania do dwujęzyczności skierowany do przedszkoli w Aglomeracji Opolskiej; Oś Priorytetowa IX - Wysoka jakość edukacji, Działanie 9.1.4 - Wsparcie edukacji przedszkolnej w Aglomeracji Opolskiej – w oparciu o język angielski:

Celem projektu jest zwiększenie dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej, które zostanie osiągnięte w okresie od 1.11.2018-31.10.2020 poprzez realizację programu wychowania do dwujęzyczności z uwzględnieniem kształcenia i rozwijania kompetencji kluczowych i umiejętności

uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy dla 1911 (956K ; 955M) dzieci w wieku przedszkolnym, w tym dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, ich rodziców, 150 nauczycieli (148K ; 2 M) z 22 przedszkoli z terenu Aglomeracji Opolskiej.

Projekt odpowiada na potrzeby 22 ośrodków wychowania przedszkolnego z AO, dot. zwiększenia dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej, wynikające z problemu słabego dopasowania programów kształcenia i wychowania do potrzeb rynku pracy. 1911 dzieci z OWP AO otrzyma wsparcie w zakresie dodatkowych zajęć podnoszących kompetencje kluczowe potrzebne na rynku pracy, a 150 nauczycieli weźmie udział w formach doskonalenia z pedagogiki specjalnej, jak i kompetencji kluczowych. Każda rozwijana kompetencja w obszarze postaw innowacyjności, kreatywności i pracy zespołowej, matematyczno-przyrodniczej, TIK będzie równolegle kształcona z kompetencji porozumiewania się w j. angielskim w wyniku realizacji programu powszechnej dwujęzyczności. Koncepcja projektu oparta jest na doświadczeniach RZPWE w zakresie współtworzenia założeń programu powszechnej dwujęzyczności w woj. opolskim i opracowania innowacji pedagogicznej i pilotażowej jej realizacji w wybranych OWP z woj. opolskiego, w której dwujęzyczność rozumiana jest szeroko, jako możliwość stwarzania warunków do wrastania dzieci w mechanizm przyswajania języka poprzez możliwie najintensywniejszy kontakt z nim w różnorodnych sytuacjach edukacyjno -wychowawczych. Podczas realizacji projektu dziecko będzie miało możliwość stosowania języka ang. w sposób powszechny - podczas różnych sytuacji z jakimi spotyka się w przedszkolu, a nie tylko podczas wyodrębnionych zajęć językowych, (co jest cechą dwujęzyczności rozumianej w sposób tradycyjny), przy jednoczesnym rozwijaniu kompetencji kluczowych potrzebnych na rynku pracy.

W zakresie planów na 2019 r. –

realizacja projektu Dwujęzyczna Opolszczyzna - program wychowania do dwujęzyczności skierowany do przedszkoli poza Aglomeracją Opolską:

Celem projektu jest zwiększenie dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej, które zostanie osiągnięte w okresie od 1.05.2019-30.04.2021 poprzez realizację programu wychowania do dwujęzyczności z uwzględnieniem kształcenia i rozwijania kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy dla 3770 (1885K 1885M) dzieci w wieku przedszkolnym w tym dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, ich rodziców, 200 nauczycieli (197K 3M) z 45 przedszkoli spoza Aglomeracji Opolskiej.

Projekt odpowiada na potrzeby 45 OWP spoza AO, dot. zwiększenia dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej, wynikające z problemu słabego dopasowania programów kształcenia i wychowania do potrzeb rynku pracy. 3770 dzieci z OWP spoza AO otrzyma wsparcie w zakresie dodatkowych zajęć podnoszonych kompetencji kluczowych potrzebnych na rynku pracy, a 200 nauczycieli weźmie udział w formach doskonalenia z pedagogiki specjalności, jak i kompetencji kluczowych. Każda rozwijana kompetencja w obszarze postaw innowacyjności, kreatywności i pracy zespołowej, matematyczno-przyrodniczej, TIK będzie równolegle kształcona z kompetencjami porozumiewania się w j. angielskim, a w 10 OWP dodatkowo w języku niemieckim w wyniku realizacji programu powszechnej dwujęzyczności. Koncepcja projektu oparta jest na doświadczeniach RZPWE w zakresie współtworzenia założeń programu powszechnej dwujęzyczności w woj. opolskim i opracowania innowacji pedagogicznej i pilotażowej jej realizacji w wybranych OWP z woj. opolskiego, w której dwujęzyczność rozumiana jest szeroko, jako możliwość stwarzania warunków do

wrastania dzieci w mechanizm przyswajania języka poprzez możliwie najintensywniejszy kontakt z nim w różnorodnych sytuacjach eduk.-wychow. Podczas realizacji projektu dziecko będzie miało możliwość stosowania j. ang. i/lub j. niemieckiego w sposób powszechny-podczas różnych sytuacji z jakimi spotyka się w przedszkolu, a nie tylko podczas wyodrębnionych zajęć językowych (co jest cechą dwujęzyczności rozumianej w sposób tradycyjny), przy jednoczesnym rozwijaniu kompetencji kluczowych potrzebnych na rynku pracy.

Ze względu na fakt, iż nie ma na rynku produktu do wychowania dwujęzycznego z językiem niemieckim, w ramach złożonego do WUP projektu ujęto w celach pilotażowych 10 przedszkoli z językiem niemieckim, celem wypracowania wraz z organizacjami mniejszości niemieckiej na Opolszczyźnie metodyki pracy z wychowankami przedszkola jako wychowania dwujęzycznego z językiem niemieckim. W tym celu w przypadku otrzymania projektu zostanie powołana przez Dyrektora RZPWE rada programowa, której zadaniem będzie wypracowanie wraz z organizacjami mniejszości niemieckiej w naszym regionie, z którymi mamy wieloletnią współpracę, metodyki pracy z najmłodszym dzieckiem w zakresie nauczania j. niemieckiego jako języka mniejszości, która będzie wsparciem dla nauczycieli uczących j. niemieckiego, jako języka mniejszości.

W następnych latach z funduszy europejskich lub innych możliwe będzie zmaterializowanie opracowanego programu i jego wdrożenie w przedszkolach, które zgłoszą się dobrowolnie do projektu, o ile będą na to środki.

Do zadań określonych przepisami prawa i realizowanych przez Regionalny Zespół Placówek Wsparcia Edukacji nie należy opracowanie profesjonalnych programów wychowania w dwujęzyczności z językiem niemieckim, ani innym językiem obcym, jak również, RZPWE nie posiada ani odpowiedniej do tego kadry specjalistów, ani środków finansowych. Na rynku edukacyjnym zajmują się tym wyspecjalizowane firmy posiadające zasoby do tego celu. RZPWE wykorzysta program do wychowania w dwujęzyczności z językiem niemieckim (lub innym, w razie takiej potrzeby) w przypadku jego pojawienia się na rynku.

W zakresie realizacji „Programu Niwki”:

Program Niwki jest finansowany przez Województwo Opolskie, Śląskie oraz Konsulat RFN, a realizowany jest przez Regionalny Zespół Placówek Wsparcia Edukacji i ośrodek metodyczny w Rybniku.

Oferta edukacyjna „Programu Niwki“ w latach 2017-2018 adresowana była do uczestników z województwa opolskiego i śląskiego: nauczycieli języka niemieckiego jako języka mniejszości, jak i uczących języka niemieckiego jako obcego, nauczycieli różnych przedmiotów zainteresowanych doskonaleniem swoich kompetencji w zakresie regionalizmu i wielokulturowości na wszystkich etapach edukacyjnych, dyrektorów szkół z nauczaniem języka mniejszości narodowej oraz przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego.

Realizacja programu przebiegała zgodnie z przyjętym planem form doskonalenia nauczycieli.

W roku 2017 zrealizowano: 3 konferencje, 3 konferencje z warsztatami, 3 seminaria, 2 seminaria międzynarodowe, kurs językowy, 37 warsztatów oraz konsultacje zespołowe.

W sumie w trakcie 487 godzin szkoleniowych przeszkolono 1132 osoby (w większości nauczycieli języka niemieckiego, ale również ok. 300 dyrektorów oraz przedstawicieli JST ze szkół zainteresowanych organizacją nauczania mniejszościowego).

W roku 2018 zrealizowano: 4 konferencje, 4 seminaria (w tym 2 międzynarodowe) oraz 49 warsztatów.

W sumie w trakcie 449 godzin szkoleniowych przeszkolono 1152 osoby (w większości nauczycieli języka niemieckiego, ale również ok. 50 dyrektorów oraz kilku przedstawicieli JST).

W zakresie wsparcia metodycznego udzielanego nauczycielom:

Wsparcie metodyczne nauczycieli realizowane było od wielu lat kolejno przez Wojewódzki Ośrodek Metodyczny i Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Informatycznego i Politechnicznego, Regionalne Centrum Rozwoju Edukacji, a od września 2016 r. przez Regionalny Zespół Placówek Wsparcia Edukacji, w ramach Regionalnego Systemu Doradztwa Metodycznego do końca 2018 r., na zasadach, które zgodnie z obowiązującymi przepisami przestały obowiązywać od stycznia 2019 r.

Od stycznia 2019 roku realizacja wsparcia metodycznego jest wstrzymana. RZPWE oczekuje w tym zakresie, na wydanie przez Ministerstwo Edukacji Narodowej uregulowań prawnych dotyczących całościowo organizacji wsparcia metodycznego kształcenia ogólnego, w tym kształcenia językowego w całym kraju.

Obecnie trwają prace prowadzone przez Opolskie Kuratorium Oświaty, nad nowym systemem doradztwa metodycznego. Regionalny Zespół Placówek Wsparcia Edukacji zadeklarował Opolskiemu Kuratorowi Oświaty wsparcie w zakresie realizacji tego zadania. Odbiło się już kilka spotkań – w tym spotkanie z doradcami metodycznymi naszego regionu – organizatorem był Opolski Kurator Oświaty.

W latach 2017-2018 realizowano wsparcie metodyczne z gminami i powiatami, które podpisały umowę o realizację tych zadań na ich terenie z Województwem Opolskim.

Wsparcie było realizowane w 34 gminach i 5 powiatach w ramach organizacji Regionalnego Systemu Doradztwa Metodycznego. W ramach tego systemu nauczycieli przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjum w zakresie nauki języka niemieckiego obcego i języka niemieckiego mniejszości narodowej - w okresie od 1.09. 2016 do 31.12. 2018 r. - wspierało 3 doradców metodycznych oraz 3 doradców metodycznych języka angielskiego.

W szkołach ponadgimnazjalnych w powiatach jeden doradca metodyczny wspierał nauczycieli języka niemieckiego.

W ramach organizowanego doradztwa metodycznego nauczyciele szkół uczestniczących w systemie doradztwa metodycznego korzystali z organizowanych w szkołach dyżurów konsultacyjnych, konferencji metodycznych organizowanych dwa razy w roku.

Doradcy metodyczni zarówno w zakresie wspierania nauczycieli języka niemieckiego, jak i języka angielskiego czynnie uczestniczyli w warsztatach, konferencjach, seminariach organizowanych dla nauczycieli. Organizowali wraz z nauczycielami konsultantami spotkania z nauczycielami w zakresie wdrażania podstawy programowej w szkołach ośmioklasowych, jak również w zakresie organizacji egzaminu ósmoklasisty.

Każdy nauczyciel poprzez stronę internetową RZPWE miał pełny dostęp do danych doradcy przydzielonego do poszczególnych regionów. Wsparcie metodyczne pozyskiwali również drogą mailową i telefoniczną. Takie dyżury organizowane były raz w miesiącu, nauczyciele bardzo chętnie z nich korzystali. Doradcy wspierali również dyrektorów szkół w opiniowaniu pracy nauczycieli podczas dokonywanej oceny pracy. Wsparcie metodyczne udzielane przez doradców metodycznych dla nauczycieli języków zostało wysoko ocenione.

W zakresie projektów finansowanych ze środków UE dotyczących szkolnictwa zawodowego:

Projekty finansowane ze środków UE, dotyczące szkolnictwa zawodowego realizowane są od wielu lat. Skierowane były i są do wszystkich szkół zawodowych z woj. opolskiego. Mocnym akcentem projektów była współpraca m.in. z partnerami z Niemiec, Austrii oraz innych krajów Unii Europejskiej. Biorąc pod uwagę założone cele zrealizowanych projektów została wypracowana ścieżka dostosowywania kształcenia zawodowego do aktualnych potrzeb rynku pracy. Grupą docelową byli między innymi nauczyciele kształcenia zawodowego oraz instruktorzy praktycznej nauki zawodu w firmach. Również dyrektorzy szkół zawodowych, placówek doskonalenia nauczycieli i pracodawcy aktywnie uczestniczyli w wypracowywaniu rozwiązań. Firmy wdrożyły nowe technologie i miały bezpośredni wpływ na warunki i programy kształcenia zawodowego uczniów, a szkoły i jednostki szkolenia zawodowego dostosowywały swoją ofertę edukacyjną. Uczniowie, którzy brali udział w tych projektach, mieli okazję odbywania praktyk zawodowych (4 tygodnie) oraz wyjazdów edukacyjnych do wielu firm w Europie. Warunkiem była znajomość języka kraju, do którego uczeń wyjeżdżał – w stopniu umożliwiającym komunikację w tym języku. W projektach uczestniczyło ponad 8000 uczniów z 50 szkół zawodowych.

Realizacja tych projektów w partnerstwie z doświadczonymi instytucjami kształcenia zawodowego z Austrii i Niemiec pozwoliła na wymianę doświadczeń i przykładów dobrych praktyk pochodzących z krajów, których systemy kształcenia dualnego są obecnie najlepiej funkcjonującymi w Europie.

Współpraca międzynarodowa z partnerami, u których od wielu lat doskonalony jest system dualnego kształcenia zawodowego pozwoliła na wypracowanie najwyższej jakości dopasowanych do polskich realiów rozwiązań oraz ugruntowała u uczniów i nauczycieli, którzy brali udział w spotkaniach międzynarodowych, znajomość języka obcego – głównie j. niemieckiego i j. angielskiego.

Projekty umożliwiły doskonalenie kadry opolskich szkół zawodowych zaangażowanych w realizację tych projektów. Wsparcie kierowane do uczestników projektów miało wiele wymiarów, ale jednym z ważniejszych elementów była realizacja większej ilości praktyk zawodowych i innych działań na terenie zakładów pracy, dodatkowe zajęcia dla uczniów rozwijające kompetencje językowe z naciskiem na kształcenie języków obcych zawodowych.

Obecna perspektywa finansowa nie zakłada współpracy międzynarodowej w realizowanych projektach dlatego, żeby móc kontynuować współpracę z zagranicznymi partnerami wraz z zainteresowanymi szkołami zawodowymi RZPWE stara się o pozyskiwanie środków z Programu Erasmus+ w roku 2019.

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka

Swój udział, oczywiście w znacznie mniejszym stopniu niż w przypadku RCRE, we wsparciu dla edukacji językowej na terenie województwa opolskiego ma również Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Opolu. Przykładowo:

- nauczyciele języka niemieckiego mają dostęp do podręczników, opracowań, materiałów ćwiczeniowych, literatury fachowej w obszarze szkolnictwa zawodowego, literatury pięknej, materiałów audiowizualnych, czasopism do nich adresowanych poprzez Punkt Informacyjno-Dydaktyczny Instytutu Goethego w PBW w Opolu,

- biblioteka dokonuje zakupów nowości książkowych, metodycznych, zeszytów ćwiczeń dla nauczycieli j. niemieckiego, zgodnie z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez nauczycieli j. niemieckiego poprzez doradców metodycznych,
- w uruchomionym Punkcie Informacyjno-Dydaktycznym Instytutu Goethego organizowany jest dla nauczycieli j. niemieckiego dyżur nauczyciela konsultanta,
- uruchomiono w Filii PBW w Kluczborku Małe Centrum Biblioteczne Instytutu Goethego, z opieką merytoryczną nauczyciela j. niemieckiego, na które składają się zasoby biblioteczne i pomoce naukowe w postaci: książek (2570 vol.), czasopism (722 egz.), kaset video (27 szt.), płyt CD i DVD (200 szt.), gier językowych (77 egz.). Materiały są uzupełniane za pośrednictwem IG w Krakowie,
- zorganizowano warsztaty metodyczne dla nauczycieli w oparciu o posiadane zasoby biblioteczne z udziałem nauczycieli konsultantów, nauczycieli j. niemieckiego, metodyków związanych z Instytutem Goethego w Krakowie. W 2017 r. – 5 spotkań dla nauczycieli j. niemieckiego w filiach PBW w Kędzierzynie-Koźlu oraz w Kluczborku. W 2018 r. 3 spotkania dla nauczycieli j. niemieckiego w PBW w Opolu oraz w filii w Kluczborku,
- zorganizowano we współpracy z Instytutem Goethego spotkania autorskie z autorami literatury pięknej (w tym dla dzieci i młodzieży) oraz autorami poradników metodycznych dla nauczycieli. W 2018 r. – 2 spotkania dla nauczycieli j. niemieckiego w PBW w Opolu oraz w filii w Kluczborku,
- zorganizowano Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego, wpisujący się w działania UNESCO mające na celu poszanowanie i ochronę różnorodności językowej jako dziedzictwa kulturowego (2 edycje),
- aktualnie na stronie internetowej PBW dostępne są zestawienia bibliograficzne pt. Nauczanie bilingwalne oraz Wczesne nauczanie języków obcych, które są na bieżąco aktualizowane o nowo wydane publikacje.

W roku 2019 są plany poszerzenia współpracy z Instytutem Goethego w zakresie uzupełniania zbiorów o nowości wydawnicze oraz organizacji warsztatów metodycznych dla nauczycieli, a także spotkań autorskich dla nauczycieli z udziałem autorów książek, podręczników i pomocy dydaktycznych. Ponadto planowane jest poszerzenie oferty zasobów elektronicznych, dostępnych w PBW, o wydawnictwa dedykowane dla nauczycieli j. niemieckiego, a także rozbudowanie księgozbioru oraz pomocy dydaktycznych w ramach zbiorów Punktu Informacyjno-Dydaktycznego Instytutu Goethego w PBW w Opolu.

Z poważaniem

Wicemarszałek Województwa Opolskiego

Roman Kolek

Sprawę prowadzi: Dariusz Joniak